

HE LLEGIT NO SÉ ON

Arribem massa tard i marxem massa aviat

EVA PIQUER | Actualitzada el 14/02/2015 00:00

Quan anem contra rellotge, fins i tot l'eternitat fa nosa

David Trueba (a qui admiro des de molt abans que pronunciés la frase *Qué sería de la vida si no nos insultara la gente que nos debe insultar*) té una teoria sobre el pas del temps: "El temps passa, però no tan de pressa com creiem. Si el saps aprofitar, tens temps per a tot". I explica, en un català prou bo, que tres minuts poden ser una eternitat si els comptes amb un rellotge de sorra mentre et raspalles les dents.

La meva teoria és una altra: mai tens temps per fer tot el que voldries. L'idealitzat Temps-per-a-Un-Mateix no existeix. Abans de complicar-nos l'agenda amb els fills i les seves conseqüències, tampoc teníem temps d'amortitzar la quota del gimnàs, de quedar d'un en un amb tots els amics del Facebook, de passejar perquè sí ni de llegir els set volums d'*A la recerca del temps perdut*. El Temps-per-a-Un-Mateix no el té ningú: és una quimera, un concepte abstracte, una il·lusió òptica.

Tres minuts poden fer-se eters, és cert. I quan anem escopetejats, fins i tot l'eternitat fa nosa. Per això cada matí em rento les dents dins la dutxa, durant els tres minuts exactes en què actua el suavitzant dels cabells. I el temps és relatiu, ja ho va advertir Einstein: no tenim ni un segon lliure, però si se'n acut encetar la nova novel·la de Trueba, *Blitz* (Anagrama), ens l'empassarem sencera a velocitat de llampec.

Sempre donem per fet que ja tindrem temps més endavant

Com que la grip m'ha obligat a ajornar compromisos, tinc un temps inesperat per abocar-me -amb l'ajut de sant Paracetamol- a una altra novel·la de lectura compulsiva: *Nosaltres*, de David Nicholls (Empúries). El narrador té 54 anys, un fill adolescent a punt de marxar de casa per començar la universitat i una dona que li anuncia que el matrimoni té les hores comptades perquè ella també pensa fer les maletes. "Sempre m'havien fet creure que fer-se gran era un procés lent i gradual, l'esllavissada d'una glacera -diu en Douglas-. Ara m'adono que passa com una exhalació, com la neu que cau d'una teulada".

En Douglas hauria volgut dir a la Connie que ell aspirava a envellir al seu costat. Li sembla bé que la seva dona necessiti redescobrir-se a la maduresa, però estava convençut que aquesta redescoberta la farien junts. "Potser li hauria agradat sentir-ho, però mai no vaig trobar el moment de dir-l'hi. Sempre havia donat per fet que hi hauria temps". El temps passa, avui som més vells que ahir però més joves que demà, i arriba un dia que ja és massa tard per dir el que hauríem d'haver dit molt temps abans.

Preguntem de què s'ha mort com si viure no fos un anar morint

El filòsof Joan-Carles Mèlich ha aplegat a *La lectura com a pregària* (Fragmenta) una sèrie de reflexions sobre la lectura, l'escriptura, la moral, l'educació, Déu, el sentit, el perdó... i sí, el temps. "Arribem massa tard i marxem massa aviat", diu en una nota amb vocació d'aforisme.

"Com que els éssers humans estem inevitablement inscrits en la seqüència temporal, en qualsevol moment sorgeix la preocupació per la mort -observa Mèlich-. I, quan algú mor, la primera pregunta és sempre: «¿De què? ¿De què s'ha mort?» Com si s'hagués de morir d'alguna cosa, com si el morir no formés part de la vida, com si la vida no fos un anar morint".

La mort ens agafa per sorpresa: “El més previst de tots els esdeveniments de la vida és el més imprevist”, escriu Mèlich. Fem com si no sabéssim que viure és un anar morint. És més reconfortant (i no del tot fals) pensar que viure és un anar aprenent, un anar llegint, un anar buscant sota les pedres l’inexistent Temps-per-a-Un-Mateix.